UITKOMSTEN SBO KLEUTER-ENQUÊTE

NOVEMBER 2021 - VOOR SCHOLEN EN SCHOOLBESTUREN

Passend Primair Onderwijs ROTTERDAM

ENQUÊTE

September/oktober 2021 is de enquête uitgezet onder alle 13 SBO-scholen. In de enquête wordt vooral teruggeblikt op schooljaar 2020-2021. Enkele vragen hebben betrekking op het huidige schooljaar. Net als vorig schooljaar hebben we een respons van 100%. Hierdoor is een goed beeld verkregen van de SBO-kleutergroepen in Rotterdam.

GLOBALE UITKOMSTEN

- Het aantal SBO-scholen met een kleutergroep is 10. Dit zijn evenveel scholen als in schooljaar 2019-2020.
- 3 SBO-scholen hebben geen kleutergroep. Eén van hen overweegt om in schooljaar 2022-2023 een kleutergroep te starten.
- 7 SBO-scholen hebben 1 kleutergroep. 1 SBO-school heeft 2 kleutergroepen; 2 SBO-scholen hebben een 2e kleutergroep voor een volgend schooljaar in overweging.
- 2 SBO-scholen hebben een brede aanvangsgroep (groep 1-2-3 bij elkaar)
- Alle SBO-scholen hanteren voor de kleutergroep een maximale groepsgrootte van 12 t/m 14.
- Veel scholen hadden aan het eind van het schooljaar 9 t/m 12 leerlingen in de kleutergroep. Eén school had 5 leerlingen in de kleutergroep. Daarnaast waren er twee scholen met respectievelijk 13 en 14 leerlingen in de kleutergroep.
- Aan het eind van het schooljaar maakten in Rotterdam 103 leerlingen gebruik van SBO-kleuteronderwijs. De meesten van hen waren aan het eind van het schooljaar 6 jaar (47 leerlingen). Het aantal 4-jarigen was 11, het aantal 5-jarigen was 28 en het aantal 7-jarigen was 17.
- 41 van de 103 leerlingen zijn in schooljaar 2019-2020 ingestroomd in de kleutergroep. Zij zijn in schooljaar 2020-2021 in de SBO-kleutergroep gebleven. Dit verklaart waarom er in schooljaar 2020-2021 wat meer oudere kleuters van de SBO-kleutergroep gebruikmaakten.
- De leerlingen die afgelopen zomer uitgestroomd zijn uit de SBO-kleutergroep, zijn naar de volgende bestemmingen gegaan:
  - SBO groep 3: 36
  - SBO groep 4: 6 (het gaat hier om uitstromers van SBO-scholen met een brede aanvangsgroep 1-2-3)
  - Groep 2 regulier basisonderwijs: 2
  - Groep 3 regulier basisonderwijs: 4
  - SO 3: 3
  - SO 4: 2
  - ABA Huis: 1

Net als bij de vorige SBO kleuter-enquête zijn de meeste kinderen uitgestroomd naar groep 3 van het SBO. Slechts een gering aantal kinderen stroomt uit naar regulier basisonderwijs of naar het Speciaal Onderwijs. Het onderwijstype SBO blijkt voor veruit de meeste kinderen passend te zijn.

- 4 SBO-scholen hebben vorig schooljaar één tussentijds uitstromende leerling gehad. Twee kinderen zijn vanwege verhuizing tussentijds uitgestroomd, één kind is teruggegaan naar regulier basisonderwijs en bij één leerling waren de ouders niet tevreden over de SBO-school.
- 3 SBO-scholen werken met observatieplaatsen in hun kleutergroep. Bij 2 scholen betreft het 1 observatieplek in de kleutergroep; bij 1 school gaat het om 2 observatieplekken in de groep.
- De personeelsbezetting in de kleutergroep varieert per SBO-school. Zes SBO-scholen hebben 2 fte voor de groep staan (1 fte leerkracht en 1 fte onderwijsassistent), twee SBO-scholen 1,6 fte (0,8 fte leerkracht en 0,8 fte onderwijsassistent) en twee scholen 1 fte leerkracht.

RAPPORTCIJFER SCHOLEN

Net als bij de vorige enquête is er tevredenheid over de SBO-kleutergroep:

- Zeven scholen waarderen de kleutergroep met een rapportcijfer van 8 tot en met 10
- Eén school geeft een 7 als rapportcijfer.
- Eén school heeft een 6 gegeven.
- Eén school heeft een 5 gegeven.

SUCCESSEN

- Kleuters kunnen binnen hun wijk naar school gaan
- Kleine groep en goede begeleidingsmogelijkheden
- De doorgaande lijn in de school wordt nu bij de kleuters gestart.
- Vroege signalering
- Minder thuiszitters
- Op scholen met zowel een reguliere als een SBO-kleuterafdeling: goede mogelijkheid om te kijken of het kind het best past binnen het SBO of in regulier.
- Optimalisering van de leerlijnen
- Aan de kleutergroep is een onderwijsassistent met ZML-specialisatie toegevoegd.

VERBETERPUNTEN

In de vorige enquête werd als voornaamste verbeterpunt de toeleiding van kinderen naar de kleutergroep genoemd. Vier SBO-scholen geven nu aan dat de toeleiding in schooljaar 2020-2021 beter verliep dan het jaar ervoor. SBO-scholen zijn eerder bij leerlingen betrokken, ze hebben vaker leerlingen geobserveerd of laten proefdraaien op hun school. Ook is er meer contact over kleuters met voorschoolse instellingen en scholen in de buurt.
De andere SBO-scholen zagen geen verbetering op dit punt of ze hadden hier te weinig zicht op.

De volgende punten voor verbetering zijn ook genoemd:

- De ontwikkeling van de kinderen goed in kaart kunnen brengen
- Een observatiegroep voor kleuters (bleek financieel niet haalbaar voor de school)
- Een driejarige kleuterperiode voor SBO-leerlingen
- Duidelijk krijgen welke leerlingen een echt SBO-perspectief hebben en voor welke leerlingen het SBO een tussenstation is.
- De school zou graag een constante aanwas van SBO-kleuters zien. Nu heeft een school soms aan het begin van het schooljaar geen kleuters. De school moet dan wachten op toestroom.
- Er zijn scholen die meer SBO-kleuters zouden willen hebben in hun school.
- Onvolledige dossiers als kinderen aangemeld worden.

SCHOOLJAAR 2021-2022

De enquête is door de SBO-scholen eind september of oktober 2021 ingevuld. Op dat moment had slechts 1 SBO-school geen plekken meer beschikbaar voor nieuwe kleuters. Op 1 school met 2 kleutergroepen waren er nog 10 plekken beschikbaar. Het beschikbare aantal plekken in de kleutergroep op de overige SBO-scholen varieerde van 3 tot en met 8.

De kleuters die in schooljaar 2021-2022 in de kleutergroep zitten, hebben vrijwel allemaal een tlv. Op 7 van de 10 SBO-scholen hebben alle kleuters een tlv. Op 2 SBO-scholen heeft een enkele kleuter nog geen tlv. Op 1 SBO-school hebben veel kinderen nog geen tlv. Dit is een school met zowel een reguliere als een SBO-kleuterafdeling. Deze school kiest er bewust voor om kleuters zonder tlv toe te laten. De school observeert of deze kinderen het best passen in hun SBO- of in hun reguliere kleutergroep.